

idetmindste at domme efter de Dplysninger, som vi for faa Aar siden have modtaget her i Salen, hvilke gif i den Retning, at der aarlig bliver uddannet deels gjennem Statsseminarierne, deels gjennem de private Seminarier ikke saa faa flere Lærere, end der kan være Brug for — men forsaavidt altsaa det ærede Medlem har Ret deri, at der er Trang til dygtige Kræfter, saa er Spørgsmaalet det, om man virkelig ved at gaae imod det af Udvalgets Fleertal stillede Forslag fremmer det, han vil fremme, at faae de dygtige Kræfter. Jeg er, maa jeg tilstaae, noget tilbøielig til at antage, at han ikke har Ret deri. Jeg troer nemlig, at den anden Betragtning, han gjorde gjældende, heller ikke fuldstændig svarer til Virkeligheden, nemlig den, at de, der nu søge til Seminarierne, for den væsentligste Deel ere Børn af den fattige Huusmandsclasse. Jeg troer, at man med større Sandhed kan sige, at det er Folk fra alle mulige Classer i Samfundet, baade Gaardmandsønner og Huusmandsønner, og ogsaa unge Mennesker fra andre Classer i Samfundet, og det turde være, at for en Deel af disse har Grunden til netop at søge ind paa Seminaristveien tildeels været den, at denne Uddannelse koster dem saa lidt, og at det saaledes ikke har været særlig Kald til Lærervirksomheden, der har bevæget dem, men snarere det Forhold, at de vanskeliggere ad anden Veie vilde kunne erhverve sig en tilsvarende Stilling i Samfundet. Jeg troer, at, naar man vil fremhjælpe den fattigere Classe, er det rigtigere at gaae den Veie, som vi ønske. Vi ønske jo netop, at der skal stilles til Raadighed visse aldeles frie Pladser til Understøttelse for dem, som ikke have Raad til at betale, men vi ønske tillige, at de, som nok have Evne til at udrede en passende Betaling for deres Underviisning, ikke fritages herfor, og saa meget mere ønske vi dette, som der jo netop aabnes en Mulighed for igjennem den Betaling, der saaledes kommer ind for disse Underviisning, til tydeligere at fremme det, som det ærede Medlem omtalte, nemlig den Mulighed, uden Tab for Statskassen, at skaffe, foruden den frie Underviisning, til lige enkelte Legater, eller hvad man vil kalde flige yderligere Opmuntringsmidler, tilveie, som

Understøttelse for flittige og begavede Fattige. Jeg troer altsaa, hvorledes man end betragter dette Forhold, saa vil det ingenlunde være Tilfældet, som det ærede Medlem for Thisted Amt (Sagd) sagde, at Forslaget Nr. 37 er rettet saavel imod Skolens Interesse som imod den Fattiges Interesse, der har Kald til at blive Skolelærer, og paa en heldbringende Maade senere vil kunne virke for Skolen. Jeg skal ikke opholde mig ved hans Dmtale af Concurrencen med de private Dannelsesanstalter, men jeg troer ganske sikkert, at det, at de private Seminarier dog ere naaede til det, hvortil de ere naaede, uagtet de have maattet tage en forholdsvis høi Betaling, netop beviser Rigtigheden af en Deel af de Betragtninger, jeg her har gjort gjældende om dem, der søge ind paa Lærerveien, at det ikke er Betalingen, der for en stor Deel af dem er det Afgjørende. Jeg troer derfor, hvad enten man seer hen til Skolen selv, eller til dem, der uddanne sig til senere at blive Skolelærere, eller man tager det finantzielle Hensyn for Seminarierne, thi dette har ganske vist ogsaa nogen Betydning, saa maa alt Dette lede til at gaae ind paa Fleertallets Forslag. Hvad det Formelle angaaer, som den ærede Ordfører udtalte sig om, da er jeg idetmindste aldeles enig med ham i, at man ikke skal paa Finantsloven bringe Sager til Afgjørelse, som passende og rigtigst bør bringes til Afgjørelse andetsteds, men vi have netop efter den Maade, paa hvilken man tidligere her i Thinget har taget aldeles lignende Forhold, ikke kunnet see Andet, end at det er den correcte Veie, der er foreslaaet. Der følges derved det Spør, som tidligere er lagt, deels af tidligere Folkething, deels af tidligere Ministre; thi det er ikke alene Folkethinget, der har bragt lignende Forslag til Afstemning paa Finantsloven, det er ligesom Kirkeministre, der have bragt de omtalte Forslag med Hensyn til Betalingen ved de lærde Skoler ind i Folkethinget, til Afgjørelse og Afstemning paa Finantsloven. Jeg formener altsaa, at den formelle Maade, paa hvilken vi have sat Sagen i Bevægelse, fuldkommen vel kan forsvares. Iøvrigt skal jeg kun tilføie, at, naar den ærede Ordfører paa de Medlemmers Vegne af Finantsudvalget,